

BØGER

En Fandens bestilling - kan vi slippe for det ubevidste?

Af Jean-Christian Delay & Elisabeth Holst (red.)
Bogforlaget Frydenlund. 222 sider, 269 kr.,
www.frydenlund.dk

'Mere end hundrede år efter psykoanalysens fremkomst, kan den fortsat sætte sindene i kog. Freuds hypotese om det ubevidste skabte et radikaliseret blik på enhver form for sjælesorg, og mange psykoanalytikere har selv svært ved at kapere det ubevidste. De har i hundrede år kæmpet mellem videreførelsen af det radikale i Freuds opdagelse og længslen efter at finde en rationel, biologisk forklaring på vores sjælelige vanskeligheder. På det psykoterapeutiske område frabad danskerne sig for 40 år siden højlydt 'amerikanske tilstande', men i dag går de til psykolog som aldrig før.

En Fandens bestilling handler om, hvordan det ubevidste spiller med, hver gang vi tager hånd om emner, som er centrale i den offentlige debat, og formålet er at vise, hvordan psykoanalysen og det ubevidste spiller ind i vores hverdag – på områder vi måske ikke er bevidst om. Bogen fokuserer på således på en række af de steder, hvor psykoanalytikeren kan bidrage med særlige vinkler på kendte problemstillinger, også uden for det analytiske rum. Antologiens bidragydere er uddannede inden for forskellige fag, men er alle engagerede i psykoanalysen, de fleste som psykoanalytikere. Kapitlerne handler fx om emner som stofmis-

brug, integration, ungdom, forældre-egnethed, kunst, kærlighed og subjektets tilblivelse. Hvor bogens ni første kapitler kan siges at være tættere på psykoanalysens funktion i hverdagen, fokuserer de tre sidste mere på emner, der tegner psykoanalysens plads i nutiden.'

Psykolog Eric Allouche har skrevet to artikler til antologien, som præsenteres i forordet på følgende måde:

'Vi lægger ud med 'Det genfundne paradys', en artikel af Eric Allouche om stofmisbrug. I Slagelse ved juletid for nogle år siden fortalte en misbruger Allouche, hvad der efter hans mening var grunden til at medierne var specielt optaget af narkomaner netop omkring jul. Det fik Allouche til at gøre sig nogle tanker om forholdet mellem stofmisbrug, paranoia og nydelse, og om den plads narkomanen har i samfundets fælles forestillingsunivers. En narkoman er ikke blot en narkoman, han er også en social myte. Og myten om narkomanien overskygger ofte narkomanens virkelighed. Det er myten om at nyde vildt og voldsomt med livet som indsats. Vi har valgt at starte med den tekst fordi den, skarp og teoretisk velunderbygget som den er, er let læsbar, omtrent som en novelle. Med Eric Allouches 'Fin de rire' – en fransk vending der betyder 'ikke mere pjat' – når

vi frem til en anden slags alvor. Allouche starter med at spørge hvad der skal til for at blive en 'good enough' psykoanalytiker. Intet forsøg på at besvare spørgsmålet undgår at tage stilling til analytikerens håndtering af overføring. Og den der siger overføring siger overføringskærlighed. Netop kærlighed er hvad Allouche vil nærmere ind på. Det er i dag almindeligt accepteret, at kærlighed spiller en rolle i de fleste terapeutiske forløb. Det står til gengæld stadig sløjt til mht. at erkende hvordan begivenheden Freud danner skel i spørgsmålet: Hvad vil det overhovedet sige for et menneske at elske? Allouche forsøger sig med en sådan erkendelse ved hjælp af en række af de paradokser der kendetegner kærlighed.'

Kapitlerne i antologien er redigeret således, at de spiller op til hinanden. Tre bidrag er hentet udefra: En artikel af Freuds om masochisme, der ikke tidligere er udgivet på dansk, en artikel af den franske psykoanalytiker Jaques Nas-sif samt Amy Cohen og Francisco Vare-las eksperimentelle artikel i krydsfeltet mellem psykoanalysen og de kognitive neurovidenskaber. Bogen afsluttes med to appendikser: Det første om forholdet mellem kognitiv terapi og psykoanalyse – det andet om subjekter på randen af det usigelige.